

Łódź, 2 maja 2023 r.

dr hab. Joanna Kruczkowska, prof. UŁ
Instytut Anglistyki
Uniwersytet Łódzki

**Ocena osiągnięcia naukowego, istotnej aktywności naukowej,
dorobku dydaktycznego, popularyzatorskiego oraz współpracy międzynarodowej
w ramach postępowania habilitacyjnego dr Grzegorza Koneczniaka**

Materiały przedstawione przez Habilitanta do oceny obejmują monografię autorską *Building (in) the Promised Land: Postcolonial Biblical Readings of Contemporary Irish Drama (2000-2015)*, która została zgłoszona jako podstawa postępowania habilitacyjnego (osiągnięcie naukowe zgodnie ze wskazaniem w art. 219 ust. 1 pkt 2 Ustawy z dn. 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce; Dz. U. 2022, poz. 574, ze zm.), a także wybrane pozycje z dorobku naukowego dr Koneczniaka w postaci: (1) monografii z pogranicza edytorstwa, literaturoznawstwa i nowych mediów (*Prompting In/Ex/Tensions of the Manuscript: Literary and Editorial Approaches to Selected Early Play Scripts of the Abbey Theatre*), (2) monografii historycznoliterackiej w języku polskim *Zarys (post)kolonialnej historii dramatu i teatru kanadyjskiego*, (3) siedmiu artykułów w czasopismach naukowych, (4) ośmiu rozdziałów w monografiach wieloautorskich, (5) zeszytu dokumentującego projekt dydaktyczny *Teatr Neptuna w Nowej Francji – Marc Lescarbot*, (4) zeszytu czasopisma *Litteraria Copernicana* współredagowanego przez Habilitanta i poświęconego twórczości Henry’ego Jamesa.

I. Ocena monografii zgłoszonej we wniosku habilitacyjnym (osiągnięcia naukowego w rozumieniu art. 219 ust. 1 pkt 2 Ustawy z dn. 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce; Dz. U. 2022, poz. 574, ze zm.)

Monografia autorska *Building (in) the Promised Land: Postcolonial Biblical Readings of Contemporary Irish Drama (2000-2015)* dr Koneczniaka ukazała się nakładem Peter Lang Berlin w 2022 r. Stanowi ona znaczący wkład w rozwój dyscypliny. Habilitant podjął się trudnego zadania opracowania literatury najnowszej (dramat irlandzki XXI w. do 2015 r.) i zastosował ciekawy pomysł badawczy. Postanowił niejako „kontynuować”, w kontekście postkolonialnym i na wybranych przykładach, dzieło Christophera Morasha *A History of Irish Theatre, 1601-2000*, rozpoczynając swą analizę chronologicznie od momentu zakończenia wyżej wspomnianego opracowania i

przekształcając metaforę wieży Babel, którą Morash podsumowuje swój ostatni rozdział, w jedną z kategorii badawczych. Publikację Morasha postrzegać można jako najważniejsze w ostatnich latach opracowanie tematyki dramatu irlandzkiego, zatem nawiązanie dr Koneczeniaka do tej publikacji z zamysłem kontynuacji owej tematyki należy uznać za ważne – i interesujące dla międzynarodowego środowiska badaczy – stanowisko badawcze. O tymże zamyśle badawczym Autora dowiadujemy się już na trzeciej stronie wstępu (s. 13), lecz omówienie znaczenia tropu wieży Babel u Morasha znajdziemy dopiero na s. 100-101. Może warto byłoby w przyszłości wprowadzać zasadnicze odniesienia badawcze na początku pracy.

Postkolonializm pozostaje w sferze zainteresowań Habilitanta od początku kariery naukowej (doktorat), nie dziwi więc fakt, iż Autor ze znanostwem sytuuje omawiane dzieła w tymże kontekście, słusznie zauważając (za rewizjonistyczną szkołą irlandzkiej historiografii), że Irlandia stanowi wyjątek w obrębie studiów postkolonialnych jako przykład wewnętrznej, europejskiej kolonizacji. Autor odwołuje się zarówno do ogólnych teorii postkolonialnych, jak i ich zastosowania w odniesieniu do Irlandii (np. Joe Cleary; Declan Kiberd i późniejsza krytyka jego stanowiska przez badaczy t.j. Kirkby-Gibbons-Cronin, Stephen Howe, Geraldine Moane i in.) i do samego dramatu irlandzkiego (np. Merriman, Jordan, Lonargan). Dodatkowym – a właściwie zasadniczym – pryzmatem badawczym dr Koneczeniaka jest Biblia, w szczególności biblijne metafory procesów budowania oraz samych budowli. Habilitant porusza się sprawnie w obu tych kontekstach metodologicznych. Ciekawie tropi też przenośnię budowania w studiach postkolonializmu, np. tekstach dotyczących Ameryki Łacińskiej, odnosząc ją do sytuacji Irlandii (Berger, s. 53).

O zasadniczym zestawieniu studiów nad postkolonializmem oraz studiów biblijnych Autor wspomina we wstępie (s. 13), cytując tytuły dwóch pozycji z dziedziny: *The Postcolonial Bible* (1998) oraz *Postcolonial Biblical Criticism* (2005). Z jednej strony doceniam niezależny wkład Autora w analizę omawianych utworów i stosowanie obu ram badawczych osobno w całej monografii. W podrozdziale 1.2 („The Bible and the (Irish) Postcolonial”) Autor proponuje własną interpretację Biblii jako literackiego arcydzieła (*master text*) wbrew pogładowi głównego nurtu studiów postkolonialnych, gdzie traktuje się ją jako przyczynowe zjawisko kolonialnego podboju (s. 62-63). Tym samym Autor dowodzi samodzielności swych osądów i metod. Z drugiej jednak strony należałoby odnieść się szerzej do wspomnianych publikacji z zakresu biblijnych studiów postkolonialnych i prześledzić, czy nie znajdziemy w nich podobnego stanowiska badawczego wobec Biblii, jakie reprezentuje dr Koneczeniak. Tymczasem Autor nie omawia tych pozycji prawie wcale, co uniemożliwia czytelnikowi pełną ocenę stanu badań. *Postcolonial Biblical Criticism* nie pojawia się w dalszej części książki w ogóle, zaś o *The Postcolonial Bible* Autor wspomina jedynie na s. 105, w odniesieniu do jednego z jej rozdziałów (poświęconego feminizmowi). A tytuł monografii dr Koneczeniaka oraz tekst na okładce sugerowałyby, że biblijne studia postkolonialne stanowią

właściwą metodologię pracy, brakuje zatem nieco spójności w podejściu do kontekstów.

Monografia reprezentuje bardzo dobrą jakość szczegółowej analizy i interpretacji tekstu, staranny styl, wysoki poziom językowy oraz klarowną budowę. Rozdziały niejednokrotnie poprzedzono cennym przeglądowym wstępem, wszędzie można też znaleźć użyteczne, krótkie podsumowania. Wybór metafor biblijnych, wokół których Autor organizuje swój tekst, jest w większości jasny, uzasadniony i niezwykle funkcjonalny, z wyjątkiem ofiarowania Izaaka, któremu – moim zdaniem – brakuje wystarczających odniesień do procesu budowania (por. np. podrozdział III.5, w którym Autor nie uzasadnia wystarczająco wykorzystania tego właśnie tropu). Nieco wątpliwości metodologicznych mogą budzić koncepcje budowania stosowane w odniesieniu do relacji między bohaterami sztuk, jak np. w Rozdziale II (o *Tillsonborough* Malachy'ego McKenny), w którym Autor m.in. omawia czynność zbierania liści tytoniu jako proces budowania, czasem więc czytelnikowi monografii może wydawać się, że pod metaforą budowania znajdziemy większość interakcji międzyludzkich. W większości przypadków Autor wspiera jednak swą argumentację szerszą analizą na poparcie swych wyborów.

Motyw Ziemi Obiecanej, jednej z najważniejszych kategorii-obrazów stosowanych przez dr Koneczniaka, przewija się przez większość monografii, co stanowi również o jej wyjątkowości: jest to pierwsze tak obszerne studium tego tropu w odniesieniu do literatury irlandzkiej i z pewnością zainteresuje badaczy w kraju i za granicą. Interpretacja narzędzi metodologicznych, jakim są wybrane kategorie-metafory, jest w większości przekonująca i znakomicie sprawdza się przy omawianiu wybranych sztuk teatralnych, co jest kolejną niewątpliwą zaletą pracy Habilitanta. Świetnym przykładem takiej sprawnej interpretacji jest np. większość Rozdziału III poświęconego *Drum Belly* Richarda Dormera, w którym Autor przygląda się budowaniu irlandzkiego imperium mafijnego w amerykańskiej Ziemi Obiecanej i jego destrukcyjnym efektem, czy Rozdział IV omawiający *The Ballymun Trilogy* Dermota Bolgera, w którym osiedle wieżowców Ballymun zmienia się w Ziemię Obiecaną, wieżę Babel i kolejną katastrofę. (Na marginesie, zagłębiając się w analizę tekstu Bolgera nie da się nie zauważyć licznych zbieżności z *High-Rise* J. G. Ballarda z 1975 r. Może warto sięgnąć po tę powieść i omówić Bolgera również z punktu widzenia dystopii mieszkaniowej, jaką znajdziemy u Ballarda.) Niektóre wnioski całości monografii jawią się mało odkrywczo – np. fakt, że metafory biblijne w omawianych dramatach straciły swe religijne znaczenie, co odzwierciedla ogólną sytuację schyłku religii w Irlandii (s. 294) – nie świadczy to jednak o wartości poprzedzającej ich analizy.

W monografii Habilitant podąża (czasem nikłym, czasem ewidentnym) śladem przenośni biblijnych w danych dziełach literackich, które potem zamienia w nadrzędne narzędzia interpretacji, i jest to zabieg interesujący, szczególnie gdy przenośnie te funkcjonują jako skonwencjonalizowane („martwe”) metafory w języku codziennym lub osadzone są w podświadomości bohaterów. Warto

byłoby zastosować również odwrotny zabieg, czyli wyjść od metafor kulturowych w stronę danego tekstu. Omawiając sformułowania krytyków związane z procesami budowania (artykuł Laury Kane, s. 58-59), dr Koneczeniak odnosi się pobieżnie do Irlandii Północnej jako sztucznie stworzonego „państwa”. Później, na s. 67-68, przygląda się złożonej sytuacji religijno-kolonialnej Irlandii (podbój państwa katolickiego przez państwo protestanckie; ruch Odrodzenia Irlandzkiego zapoczątkowany przez protestantów, nawiązujący m.in. do pogańskich tradycji Irlandii z pominięciem katolicyzmu). W tych miejscach lub w dalszej części analitycznej książki, np. w Rozdziale V poświęconym sztuce, której akcja rozgrywa się w Belfaście (*Shibboleth* Stacey Gregg), należałoby pochylić się nieco nad specyfiką Irlandii Północnej. W Ulsterze mamy do czynienia z żywymi, funkcjonującymi w zbiorowej świadomości kulturowej metaforami biblijnymi, które uzasadniają istnienie owego „państwka” (*statelet*). Północnoirlandzcy protestanci i unioniści pod duchowym i politycznym przywództwem Iana Paisleya stworzyli grupową mitologię opartą na Księdze Daniela, Księdze Wyjścia i innych opowieściach biblijnych. Uważali się (uważają?) za Dzieci Izraela, Lud Wybrany (lud właśnie – nie naród), lud ciemżony, Paisley zaś – który fanatycznie cytował Biblię – za Mojżesza. Zjawisko to analizował m.in. Tom Paulin w swych zbiorach esejów *Minotaur: Poetry and the Nation State* (1992), *Ireland and the English Crisis* (1984) oraz w utworach poetyckich. Paulin często przedstawia ów „lud wybrany” w świetle kolonialnej historii Irlandii: w relacji z Wielką Brytanią, ze społecznością katolicką oraz w odniesieniu do gospodarki Irlandii Północnej. (Ten ostatni element jest o tyle cenny, że krytycy omawiani przez Habilitanta na s. 15-16 postrzegają gospodarkę Republiki Irlandii w XXI w. jako wyraz neokolonializmu). Protestanci jako biblijny „lud ciemżony”, a także forpoczta tradycji niepodległościowych (powstanie United Irishmen w 1798 r., jak wiemy, zorganizowali presbiterianie, którzy w obrębie protestantyzmu również czuli się opozycją), zmieniają dynamikę kolonialną i postkolonialną Irlandii Północnej.

W sztuce *Shibboleth* Gregg, omawianej przez dr Koneczeniaka w Rozdziale V, bohaterowie budują Mur Pokoju. To niezwykle ironiczna nazwa, i mimo iż kontekstem sztuki Gregg są m.in. sprawy szerszej polityki światowej (USA, mur berliński, upadek komunizmu), najnowszej historii Irlandii nie tylko Północnej (imigracja w Irlandii XXI w.), a może nawet sprawy wszechświata (*A deep, timeless hum. A magnificent voice of ages, polyglot, from the cosmos* [s. 246]), mury dzielące obie społeczności w Belfaście stały już za czasów konfliktu, a u źródeł tamtejszej retoryki podziału i dominacji protestantów znajdziemy właśnie Biblię i jej liczne metafory związane m.in. z samostanowieniem „państwa”. Wyjście z cienia tych metafor może być trudne dla następnych pokoleń, podobnie jak wyjście z cienia murów, które w sztuce Gregg mają wymiar psychologiczny (s. 244). Dr Koneczeniak wspomina, że Księga Wyjścia była wszechobecnym „duchem” literatury i kultury irlandzkiej czasów kolonializmu (s. 84); można by zatem pochylić się nad nią również w czasach postkolonialnych (Autor dalej nie odwołuje się do niej w znaczący sposób), szczególnie w

czasach około- i po-brexitowych, gdy ważą się losy owego sztucznego tworu państwowego na północy wyspy.

Ogólnie monografię dr Koneczeniaka oceniam pozytywnie. Autor świadom jest atutów swej pracy, co stanowi o dojrzałości i niezależności badawczej, poprzedzonej latami doświadczeń naukowych i publikacji na tematy postkolonialne związane z różnymi krajami i kontynentami. Wykazuje duży zmysł krytyczny wobec istniejących źródeł teoretycznych, historycznych i krytycznych. Proponuje własne narzędzia analizy i ciekawe, w większości dobrze ugruntowane w tekście i krytyce interpretacje. Podejmuje się omówienia literatury lat ostatnich z oryginalnej perspektywy. Wszystkie te cechy charakteryzują badaczy na samodzielnych stanowiskach naukowych.

II. Ocena reszty dorobku naukowego, dydaktycznego, popularyzatorskiego oraz współpracy międzynarodowej

Działalność dr Koneczeniaka można podzielić na trzy sfery badawczo-dydaktyczne, które często przenikają się wzajemnie: (1) literaturoznawstwo, w tym dominujące studia postkolonialne (głównie Ameryka Pn – zwłaszcza Kanada – oraz Irlandia), a także komparatystyka i historia literatury; (2) edytorstwo; (3) nowe technologie. We wszystkich tych sferach Habilitant reprezentuje wysoki poziom. Na pierwszy plan wybija się kolejna monografia poświęcona głównie edytorstwu i, w mniejszym stopniu, nowym technologiom, mianowicie *Prompting In/Ex/Tensions of the Manuscript: Literary and Editorial Approaches to Selected Early Play Scripts of the Abbey Theatre* (Wydawnictwo Naukowe UMK, 2016), stanowiąca owoc badań Autora w archiwach National Library of Ireland i Abbey Theatre. Oscylując między dwoma pojęciami (*intension of the manuscript* i *tension of typographical un/fixity*), dr Koneczeniak bada robocze skrypty sceniczne narodowego teatru Irlandii w pierwszych latach jego funkcjonowania (pocz. XX w.), odkrywając bogactwo dodatkowych znaczeń, zmian i interpretacji zawartych w paratekstach scenicznych. Pod koniec książki Autor proponuje nowe zastosowania technologii cyfrowego *folio* przez kierownika sceny teatralnej. Należy docenić staranną i czasochłonną pracę Autora nad tekstami archiwalnymi, które – jak się domyślam – niejednokrotnie wymagały zmysłu detektywa – jak i nowatorskie podejście do współczesnych technologii, co zaowocowało mariażem między dawnymi rękopisami a najnowszą kulturą cyfrową.

Przy okazji tej publikacji zwrócę uwagę na pewną manierę stylistyczną Habilitanta, mianowicie nadużywanie konstrukcji słownych złożonych przy pomocy znaku łamania (/) lub nawiasu. Tę męczącą dla czytelnika cechę zaobserwować można w wielu tekstach i tytułach publikacji dr Koneczeniaka, a także w stosowanej terminologii. W tym ostatnim przypadku, gdy nie

chodzi tylko o wygodę stosowania danego terminu (a często nie o nią chodzi) może zająć podejrzenie, że Autor nie chce czy też nie potrafi rozgraniczyć między kategoriami, zatem sugerowałabym na przyszłość ograniczyć tę tendencję. Jedną z zalet naukowca jest podejmowanie decyzji. Podobnie sugeruję, by ograniczyć użycie słowa „hermeneutyka”, która w języku polskim funkcjonuje głównie w kontekście interpretacji Biblii, nie zaś tekstów literackich; jej wszechobecność w publikacjach przez Habilitanta może być myląca.

Wracając do edytorstwa i innych obszarów działalności dr Koneczniaka:

Należy docenić fakt, iż edytorstwo w biografii naukowej i dydaktycznej Habilitanta jest rezultatem szeregu szkoleń, które odbył w latach 2013-2015, i uzyskania stosownych certyfikatów. W swe projekty edytorskie Habilitant włącza studentów, czego owocem jest niewielka, lecz ciekawa publikacja pt. *Teatr Neptuna w Nowej Francji – Marc Lescarbot*: tłumaczenie jednej z pierwszych sztuk kanadyjskich, poprzedzone krótkim wstępem historyczno-metodologicznym dr Koneczniaka. Zaangażowanie Habilitanta w projekty dydaktyczno-edytorskie i dydaktyczno-literaturoznawcze widoczne jest również w publikacjach (z załączonych materiałów, np. rozdział o „obecności” Alice Munro na polskich uczelniach; trzy artykuły: „Literary and Editing Studies in the Classroom...” poświęcony związkom edytorstwa i literaturoznawstwa na podstawie fragmentu *Lorda Jima Conrada*; „Cognitive Science in Poland...” o efektach nauczania u studentów kognitywistyki; „Nauczanie literacko-edytorskie zdalne...” o nauczaniu w pandemii, opublikowane już w 2020 r.; itd.). W niektórych z tych publikacji Habilitant wykazuje się inwencją dydaktyczną przełożoną na działalność naukową: opisuje własne, opracowane przez siebie mini-doświadczenia przy udziale studentów. Działalność ta jest owocem nie tylko zainteresowań, lecz odpowiedzialnych funkcji i stanowisk – z zakresu dydaktyki studentów krajowych i zagranicznych, studiów nauczycielskich oraz komisji dyscyplinarnych – pełnionych na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika na przestrzeni dziesięciu lat (2013-2023). Habilitant należy również do zespołu ekspertów PKA (od 2014 r.). Wszystkie te aspekty aktywności Habilitanta wypadają nader pozytywnie i dowodzą możliwości łączenia przezeń pracochłonnych i nie zawsze przyjemnych funkcji administracyjnych i popularyzatorskich z pracą naukową i dydaktyczną. Nie jest to łatwe ani powszechne przed habilitacją, tym bardziej, że w obszarze zasadniczej działalności naukowo-dydaktycznej dr Koneczniak posiada bardzo znaczące osiągnięcia, o czym świadczy liczba wypromowanych prac magisterskich (aż 82) i licencjackich (14), oraz obfitość publikacji naukowych: trzy monografie (w tym doktorat); redakcja jednej monografii wieloautorskiej i współredakcja trzech następnych; siedem artykułów; trzynaście rozdziałów książek; współredakcja jednego numeru czasopisma punktowanego i dwóch numerów niepunktowanego, itd. Obszar zainteresowań naukowych dr Koneczniaka widoczny w publikacjach jest szeroki (oprócz dramatu – powieść, poezja cyfrowa, film; zagadnienia teoretyczne pojawiają się m.in. w ramach komparatystycznych), poziom merytoryczny wysoki,

opanowanie warsztatu analityczno-teoretycznego bardzo dobre, charakter publikacji niejednokrotnie interdyscyplinarny. Imponujący dorobek.

Wartościowym obszarem działalności Habilitanta jest również popularyzacja nauki na gruncie polskim. Przykładem tej promocyjnej działalności jest historycznoliteracka publikacja w języku polskim, *Zarys (post)kolonialnej historii dramatu i teatru kanadyjskiego* (Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń, 2012), napisana przystępnym językiem i zilustrowana rycinami. Z pewnością zainteresuje nie tylko studentów, lecz również polskich badaczy postkolonialnej historii dramatu specjalizujących się w innych niż anglojęzyczny obszarach językowo-kulturowych.

Habilitant posiada też dokonania organizacyjne (dwie duże konferencje: PASE 2011 i Henry James 2013, oraz cykl konferencyjny *Culture & Space*), gościł na trzech wykładach w Chinach (2016) oraz wystąpił z referatami na dużej ilości konferencji (21). Ponadto – co niezwykle ciekawe – wykazuje się nowatorską działalnością w zakresie nowych mediów i technologii (opracowanie prototypu aplikacji edukacyjnej PNJA dla studentów z Chin), na którą to działalność zdobył grant Rektora UMK, założył spółkę w celu komercjalizacji wyników badań i został jej prezesem. Spółka była beneficjentem Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach województwa kujawsko-pomorskiego i regularnie świadczy usługi dla sektora gospodarczego. Przy obecnych wymogach stawianych polskim uczelniom w sferze współpracy z otoczeniem Habilitant współpracujący ze sferą gospodarki i technologii jest zapewne niezwykle cennym pracownikiem Uniwersytetu. Idzie też z duchem czasu, tworząc lub przekształcając współczesne zdobycze świata cyfrowego na narzędzia pracy lub współpracy naukowej, dydaktycznej i artystycznej (jak w przypadku potencjalnego wykorzystania opracowanego przezeń *folio* przez pracowników teatru – por. *Prompting In/Ex/Tensions...*).

Dr Konecniak posiada zatem osiągnięcia naukowe stanowiące znaczny wkład w rozwój dyscypliny, spełniając warunek drugi habilitacji (art. 219 ust. 1 pkt 2 Ustawy z dn. 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce; Dz. U. 2022, poz. 574, ze zm.). W dorobku Habilitanta pojawia się jednak problem z wypełnieniem warunku trzeciego (art. 219 ust. 1 pkt 3) wyżej wspomnianej ustawy, który stanowi, iż istotna aktywność naukowa realizowana przez kandydata do stopnia doktora habilitowanego powinna odbywać się w więcej niż jednej uczelni lub instytucji naukowej, w szczególności zagranicznej. Przyjrzyjmy się zatem temu aspektowi dorobku dr Konecniaka.

Z 21 konferencji, na których Habilitant zaprezentował referaty, 13 odbyło się na uczelni macierzystej (UMK), z czego 9 we własnej katedrze (Katedra Filologii Angielskiej), w tym 6 z owych konferencji było organizowanych przez samego Habilitanta. Z pozostałych 8 konferencji 4 odbyły się na innych uczelniach lub w obrębie stowarzyszeń w Polsce, a 4 na uczelniach zagranicznych, w

tym 2 w Irlandii (o tych ostatnich wspominałam w kontekście tematyki badań dr Konecniaka). Lista kończy się na roku 2020 (może z powodu pandemii lub okresu przygotowania dokumentów hab.).

Podczas gdy te duże różnice w mobilności Habilitanta można jeszcze próbować uzasadnić różnymi uwarunkowaniami zewnętrznymi, zastanawia miejsce i sposób publikacji większości pozycji z przedstawionego dorobku. Z 7 artykułów w czasopiśmie recenzowanych 4 ukazały się w czasopiśmie UMK (*Litteraria Copernicana*, *Theoria et Historia Scientiarum*, oba 10 pkt wg listy 2015-2017), 1 w Opolu (1 pkt), 1 w Łodzi i 1 w Rosji (20 pkt wg listy z 2020 r.). Z 4 monografii autorskich tylko ostatnia – habilitacyjna *Building (in) the Promised Land...* – ukazała się nakładem zagranicznego wydawcy (Peter Lang Berlin); trzy poprzednie wydało Wydawnictwo UMK lub wydawnictwo toruńskie Adam Marszałek. Monografię redagowaną przez Habilitanta (*Comparative Studies...*) wydało Wydawnictwo UMK. Pozostałe 4 współredagowane tomy powstały we współpracy z Pracownikami naukowymi macierzystego Wydziału w ramach tej samej serii wydawniczej (ukazały się w Peter Lang). W 3 redagowanych lub współredagowanych przez siebie monografiach wieloautorskich (*Comparative Studies...*, *The Visual and the Verbal...*, *World War I...*) Habilitant zamieścił po 2 rozdziały własnego autorstwa; w innej monografii wieloautorskiej (*Alice Munro...*) również 2 rozdziały własnego autorstwa – i w znakomitej większości piszę tu o rozdziałach we właściwym rozumieniu tego słowa, nie o wstępach (które czasem mogą pełnić funkcję rozdziału ze względu na korzystniejszą punktację). Jeden z kolejnych rozdziałów ukazał się w Wydawnictwie Naukowym UMK, a kolejny we własnej współredakcji. Podsumowując publikacje Habilitanta w formie rozdziałów, z ogółu 13 rozdziałów tylko 1 został opublikowany w monografii redaktorów spoza UMK, afiliowanych przy innej uczelni w Polsce (*Crossroads in Literature...*). Żaden zaś nie ukazał się w zagranicznej redakcji.

Przyglądając się liście pozostałych 19 publikacji Habilitanta, 16 ukazało się nakładem UMK, 2 nakładem Peter Lang we własnej współredakcji z Autorami z UMK, i jeden w czasopiśmie zagranicznym. Wśród tych 19 publikacji pojawiają się wielokrotne publikacje Habilitanta w jednym tomie, zwykle redagowanym lub współredagowanym przez siebie (rekord znajdziemy w *Henry James – muzeum pisarza*, zeszycie współredagowanego przez Habilitanta numeru czasopisma *Litteraria Copernicana*: 6 tekstów).

Dziwi szczególnie fakt, że monografia *Prompting In/Ex/Tensions...*, która była owocem pracy Autora w głównym archiwum literackim Irlandii – National Library of Ireland – i dotyczyła najważniejszego ośrodka teatralnego kraju – Abbey Theatre – została wydana nakładem Wydawnictwa Naukowego UMK, tym samym tracąc zasięg międzynarodowy, nie mówiąc o najistotniejszym zasięgu: irlandzkim. W publikacji tej Autor skupił się m.in. na największych nazwiskach literatury irlandzkiej (W. B. Yeats, J. M. Synge) i europejskiej (tłumaczenie Moliera). Zajął się niepublikowaną dotąd sztuką teatralną. Odczytał rękopisy sceniczne dostępne ograniczonej

i wybranej liczbie czytelników. Zaproponował innowacyjne wykorzystanie aplikacji cyfrowej, która – jak sam pisze na s. 315 – może usprawnić próby i proces przygotowania sztuk we wspomnianym Narodowym Teatrze Irlandii (Abbey Theatre), otwierając nowe możliwości przed kierownikami sceny czy inspicjentami. Dlaczego nie opublikował tej książki u wydawcy z kraju anglojęzycznego, który zapewnia szeroką dystrybucję w księgarniach i obecność w najważniejszych bibliotekach Irlandii, Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych?

Konfrontacja z badaczami z zagranicy – w tym głównie recenzje w trybie *double blind review* w punktowanych czasopismach zagranicznych – potrafi być ogromnym wyzwaniem dla badacza. Nie zawsze stanowi doświadczenie pozytywne – rzekłabym, że częściej nim nie jest – lecz nierzadko jest to doświadczenie konstruktywne, które pozwala badaczowi spojrzeć na swą pracę z zewnątrz, dostrzec nowe możliwości interpretacyjne, w skrajnych przypadkach nawet przebudować tekst od podstaw w ramach innych teorii. Mierzenie się z konkurencją to także budowanie własnej pozycji na forum międzynarodowym, a sama konkurencja zmienia się czasem w sieć kontaktów cennych przy dalszych projektach czy publikacjach. Jednym słowem, współpraca z zagranicą to element niezbędny w pracy polskiego badacza literatury zagranicznej.

Nie ukrywam zatem, że końcowa ocena dorobku Habilitanta sprawia mi dylemat.

Proponuję poddać pod dyskusję, na posiedzeniu Komisji Habilitacyjnej, kwestię, czy Habilitant spełnia warunki art. 219 ust. 1 pkt 3 Ustawy z dn. 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2022, poz. 574, ze zm.).

III. Wnioski

Biorąc pod uwagę ogół dorobku i wszystkie aspekty pracy dr Konecniaka, które wymieniłam w tej recenzji uważam, że jakość, poziom i waga tego dorobku przeważają za opinią pozytywną mimo zastrzeżeń wyrażonych przeze mnie na końcu. Habilitant wykazuje się dużą aktywnością naukową, jego publikacje stanowią niewątpliwie wkład w rozwój dyscypliny, a dodatkowe obszary działalności wzbogacają tę dyscyplinę o nowe konteksty i zastosowania. Wnioskuje zatem o dopuszczenie Habilitanta do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego.

